

Angajoqqaanut

STATENS
SERUM
INSTITUT

Inoorlaap aaversinnera

Meeraq perulunnartumik nappaateqarnerisooq takuniarlugu, Danmarkimi inoorlaat tamarmik kimmimigut aaversinnissaminnik neqeroorfigineqartarput.

Kimikkut aaversinnissamut tunngasunik paasissutissat

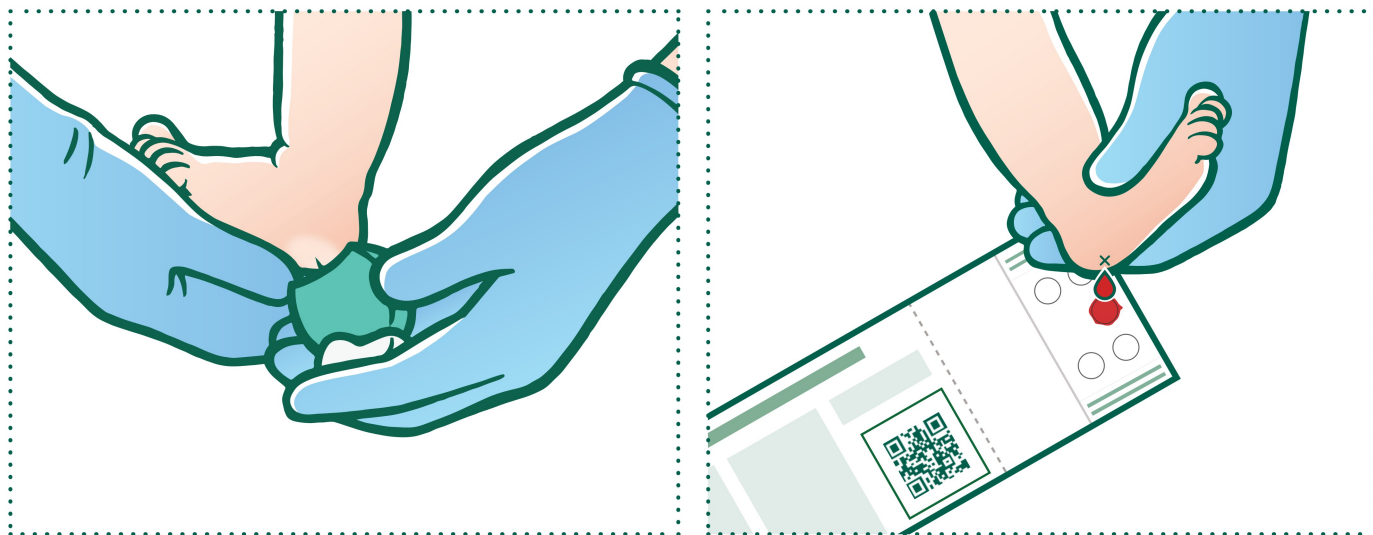
Inunngornermiit akunnerit 48-72 tiimit qaangiutsinnagit aaversittoqartarpoq, ernerluni passutitinneqartariaqartumik meerarsi inunnguusiminnik nappaateqarnerisooq misissorniarlugu.

Aaviisoqarnissaanik angajoqqaatut akuersinissarsi naatsorsuutigineqassaaq. Akuersaanngikkussi aaviisoqarnaviannngilaq.

Kimikkut aaviinerup siunertai pillugit uani paasissutissiarineqarput. Statens Serum Institutip nittartagaani paasissutissat annertunerusut takuneqarsinnaapput

Qanoq ingerlanneqartarpa?

Aap kuserneri pappialammut kusertinneqarlutik, meeqqap kimmiata nuata amitaani "kapitilluni" aaviisoqartarpoq. Annertuumik meeraaqamut iluaalliortitsisoqarnissaa qaqtikkut pisarpoq.

Aaversinneq meerannut qanoq pingaaruteqartigaa?

Meeraq inunngornermini peqqippasikkaluarpalluunniit, qaqtigoortumik inunnguusiminnik nappaateqarsinnaasarpoq. Takkukkiartuaartumik imaluunniit tassanngaanartumik nappaateqalersinnaalluni. Piffissaq passutitinnissamut sivitsoraluttuinnarpat, meeqqap inuuneranut navianartorsiortitsilersinnaavoq, imaluunniit eqqarsartaatikkut imaluunniit timikkut aqqissinnaanngitsumik ajoqusersinnaalluni. Taamaattumik meeraq nappaateqarsinnaaneramik uppersinissaq annertuumik pingaaruteqarpoq, sukkasuumik nakorsarneqarnissaaq pisinnaaqullugu.

Nappaatit suut erseqqissumik pineqarpat?

Ullutsinni inunnguuseralugu nappaatinut qaqutigootunut annertunerusumik allattorsimaffiit uani nassaarisinnaavasi ssi.dk/nyfoedte Tassani ataasiakkaanik nappaatinut tunngasunik aamma atuarsinnaavusi. Meeqqat. 1000-t miss. inunngoraangata, nappaatini ukunani 18-iusuni ilaanik ataaseq nappaateqartarpoq. Uani paasissutissiinerup naanerani napaatit ilaat assersuutigineqarput. Nappaatini 18-iusuni aallaaveqartumik meeraq nappaateqarpat sukkaanartumik attavigineqassaasi, taamaasilluni annertunerusumik misissorneqarnissamut passutitinnissamullu meeraq aggersarneqassalluni.

Misissuineq qanoq qularnaatigiva?

Ilaatigut nappaateqartoqanngikkaluarluni inoorlaani misissuinermi nappaateqartutut inerneqartitsisinnaavoq, aalajangersimasumik misissuinermit tunngaveqarami. Tamanna ilumoonersooq misissueqqissaarnermi paasiniarneqassaag. Nappaatit inunnguutsit tamarmik aalajangersimasumik misissuinerup mattussinnaanngilaa. Meeqqap nappaateqarneranut uppernarsaamik, nappaatinut aalajangersimasunut katsorsarneqapallannissaanut pisariaqartitsisoqarnera tunngavissinneqassappat misissuineq ingerlanneqassaag.

Aaviinermik toqqorsineq

Dansk Neonatal Screeningsbiobankimi, Statens Institut Serumimi, parnaartartuni misissorneqarnikut qeritinneqarlutik toqqorneqartarput. Annertunerusumik paasisaqarniaruit ssi.dk/nyfoedte takuuk

Uku pissutaallutik aaversinnerit toqqorneqartarput:

1. Siullertut: Meeqqanut ilaqtanullu atorineqarsinnaaniassammat. Inunngornerup nalaani misissuinerit tigorianaasimangippata, misissuinermit ilanngunneqarsinnaanissaanut, aamma inuk ajutoorluni, pinngortitamit ajunaarnersuarmit ajunaarsimappat assigisaanilu, inuup kinaasusaanut uppernarsaatissatut.

2. Aappaattut: Inoorlaanut aalajangersimasumik misissuisarnerup pitsaasusaanik misissuisinnaanermut, aamma aalajangersimasumik misissueriaatsinut ineriartortitsinermut atorineqarsinnaaqullugit.

3. Pingajuattut: Peqqinnissamik misissuinermi atorsinnaaqullugu. Videnskabsetisk komitémiit akuersissuteqaqqaarluni ilisimatusarnikkut misissuisarnerit aatsaat ingerlanneqarsinnaapput. Inunnut paasissutissanik suliarinnittarneq pillugu inatsit pillugu maleruagassat malillugit, inuup timaaniit pisunit suliaqartoqarsinnaavoq, Datatilsynet-iminngaaneersuniillu piumasaqaatit aatsaat malinneqarpata (datatilsynet.dk). Misissuisoqassappallu biobankip komitéaniit siunertamut aatsaat akuersisoqaaqassaaq.

Meeqqavit aaversissimaneq pillugu, meerarsi inersimalernissaata tungaanut ilissi akisussaasuuvusi. Akuerineqarsimasunut misissuinermit aaversissimaneq atorineqarnissaa kissaatiginngikkussiuk, Sundhedsstyrelsens Vævsandvendelsesregisterimut nalunaarutigineqarsinnaavoq. Paasissutissat annertunerusut sundhedsdatastyrelsen.dk-mi takuneqarsinnaapput.

Aaversinneq toqqortarineqarnissaa kissaatiginngikkussiuk, borger.dk aqutugalugu elektroniskiusumik nalunaaruteqarsinnaavusi, elektroniskimik ilisarnaat atorlugu (NemID), Statens Serum Institutilu tiguisussatut toqqarlugu. Taamaasilluni aaversinneq iginneqassalluni.

Nappaatit inunnguuserisat assersuutit

Timip akiuussutissaanik ajoquteqarneq

Annertuumik timip akiuussutissaagaluanik ajoquteqaraangat (SCID), allanillu inunnguusiminik akiuussutissanik ajoquteqarnermi, inoorlaammut inuunermik navianartorsiortitsisumik aseruutoorneqartarpoq. Ukioq siulleg inuuffigisami meeqqat SCID-eqartut assersuutigalugu patilersinneqanngikkaangamik toqusinnaasarput. Meeraq napparsimalinnginnerani nappaataanik paasinnipallannikkut passutitipallannikkullu, ajunnginnerusumik kinguneqartitsisinnaasarput. 10.000-t ingunngoraangata ataaseq timip akiuussutissaanik annertuumik nappaateqarsinnaasarpoq. Taamaattumik 1. februaari 2020 aallarnerfigalugu misissuisoqartalissaaq.

Cystisk fibrose

Cystisk fibrose (CF) tassaavoq nappaat kingornuttagaq, mattusuumik kinertumillu nualiorititsisartoq. Aseruuteqqiaasumik puakkt/ anersaartuutikkut malunnartarpoq, ilaatigut nerisat aqputaatigut ajoquteqartitsisartumik. Passutitiaarnikkut ilaatigut pinaveersaartitsinermik, anersaartuutinik aamma nerisat aqputaanik annertuumik passutitinnermik, ajoqtissaagaluanik pinaveersaartit sisoqarsinnaavoq, taamaasilluni CF-imik atugaqartoq inuunerinnerulernissaanut inuuneranullu pitsanngorsaasoqassalluni. Inoorlaat 4.800-ik amerlatigigaangata ataaseq CF-eqartarpoq.

Stofskiftip pissusissamisuunnginneranit nappaat

Inunnguutini nappaatit eqimattani annertuuni inissisimavoq, ilaatigut meeqqap stoffiata ilaat allanngortissinnaanngisaanik imaluunniit allanngortitsisinnaanerit annikiginartumik pissuteqarluni. Siunertaqarluni misissunngikkaani nappaatit tamakku paasineqarnissaat ajornakusoortarpoq, ilaatigut timip atortui ajoquserneranut, eqqarsartaatikkut ineriartornermik innarlerneqarnermik aamma meeraaraq toqusoornernik kinguneqartitsisinnaalluni. ilaatigut meeqqap inuussutissatigut sapigaanik killilersuinermik nerisaqartitsinikkut ikiorsiisoqarsinnaalluni. Ilaatigut iisartagalerneqarnermik kinguneqartarluni. Stofskiftip pissusissamisuunnginneranit nappaat inoorlaanni 3.000-iusuni ataaseq nappaateqalersinnaasarpoq.

Information til forældrene:

ssi.dk/blodproevefranyfoedte

Statens Serum Institut
Artillerivej 5
2300 København S

T +45 3268 8420
@ biokemi@ssi.dk
W ssi.dk/nyfoedte

14.-nissaanik saqqummussaq
Februaari 2020
Nioqutissap normua: 73326